

DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT: 14-12-2014 - Dominicuskerk Utrecht

BEGROETING EN WELKOM

Goedemorgen allemaal. Welkom als je samen met anderen bent gekomen, welkom als je de weg alleen moest gaan.

Zondag "Gaudete" vandaag – "Verheug u – Wees blij!" Halverwege de Advent worden wij uitgenodigd tot vreugde, omwille van de hoop, die ons doet volhouden in dat spanningsveld van "nog niet" en "nu al wel!"

Een speciaal woord van welkom aan de senioren, die vandaag hun "verwendag" hebben en aan de kinderen.

De derde kaars gaat branden en we kijken naar het venster van licht.

Daar moeten jullie bij zijn. Kom maar naar voren.

In het donker groeit licht, en wij horen de oproep:

Word wakker, het is tijd! In dat weten steken we vandaag de derde kaars aan op die groene krans van hoop en we zingen: "In het donker komt een licht!"

GEBED

Levende God, Gij spreekt ons aan

door uw profeten en zieners

van weleer en van onze dagen.

Maak ons open en ontvankelijk

om achter de oude woorden

uw stem te verstaan voor vandaag.

Zet ons op het spoor van uw belofte

en wijs ons uw wegen van vrede en recht. Amen.

DE SCHRIFT GAAT OPEN

We horen vandaag opnieuw woorden van oudsher, die zozeer onze menselijke ervaring raken: het donker van de onzekerheid en tegelijk de waakzame droom en de belofte dat het allemaal anders en beter kan.

OVERWEGING

Ooit heeft de bewogen priester-dichter Herman Verbeek deze regels de wereld in gestuurd:

*“Als het licht komt, treed dan naar buiten in het licht
Als er een weg is, begeef je behoedzaam op weg
Als ergens een steen ligt, draag de steen op je rug
Als er tranen zijn, vertrouw je toe aan de tranen
Als straks de nacht komt, begroet openhartig de nacht...”*

Het is een opnemen van hoop en licht, maar evenzeer van verdriet en verlangen.

Het waren bittere dagen in de tijd van Jesaja, een tijd van machthebbers en kleinhouders, even hard en even meedogenloos als de onze.

En toch, middenin de verschrikkingen van hun eigen geschiedenis, bleven mensen verlangen naar een ander verhaal: een geschiedenis van Godswege.

En ze hoorden de verhalen van gerechtigheid tegen beter weten in, tegen de goddeloosheid en de kilte in, verhalen van sprakeloosheid en geloof in toekomst.

“De steppe zal bloeien, blinde ogen gaan open, doven horen, lammen lopen en de mond van de stomme zal juichen...”

Ook onze tijd kent de meedogenloosheid in het grote wereldgebeuren: terrorisme, aanslagen, macht en geweld en – ja – ook in onze eigen kleine leven:

- zorgen die alles overhoop gooien,
- ernstige ziekte, ontslag en problemen in de relatie .

Maar onze tijd kent ook haar profeten. Ze worden gehaat, gevreesd en soms monddood gemaakt. Maar zij zwijgen niet, ze nodigen ons uit, troosten, laten ons een glimp van licht zien, lachend door hun tranen heen.

In het evangeliieverhaal gaat het over Johannes de Doper.

Toen ik nog klein was, leerden wij op school bij de zusters Dominicanessen een liedje:

“Jezus en Sint Janneke, die speelden met een lammeke al in de groene groene wei...”

De rest van de tekst ben ik vergeten. Inmiddels heb ik ze allebei wat beter leren kennen: Jezus, maar ook die Sint Janneke en het is vrij onwaarschijnlijk, dat ze daar samen in die groene wei met dat lammeke speelden.

Matteus vertelt in het evangelie dat de bevlogen woestijn-prediker Johannes de Doper in de gevangenis zit. Dat is in onze tijd al geen onverdeeld genot, maar zeker niet in die dagen. Hij is zo'n profeet die niet zweeg, en hij moest monddood gemaakt worden.

En in die vochtige koude ruimte gaat Johannes twijfelen: Is die Jezus van Nazareth wel de verwachte Messias? Is Hij het wel, die de omkeer zal brengen? Jezus is mild en menslievend en Hij kiest voor de zwakken en de kleingelovigen, maar intussen wordt het land nog steeds verdrukt door de Romeinen. Die bevrijding schiet niet echt op! Johannes weet het niet meer. Misschien klinken de oude woorden van de profeten na in zijn binnenste?

In ieder geval heeft hij flarden opgevangen en begrepen van Jezus' woorden. Er moet een overtuiging in hem zijn gegroeid, dat deze mens Jezus van Nazareth iets van God in zich meedraagt. Hij heeft hem herkend en erkend als een geroepen mens, iemand die weet en aanvaardt dat er een groter belang is dan zijn eigen leven, dat zijn eigen ziel en zaligheid niet het laatste woord heeft. Dan komen de leerlingen het antwoord van Jezus naar de gevangenis brengen: Ga Johannes zeggen wat je hoort en ziet:

“Blinden zien, verlamden lopen, melaatsen genezen, doven horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt de blijde boodschap bekend gemaakt.”

Precies met die woorden heeft Jesaja ooit de komende Messias aangeduid, de messiaanse toekomst. En Jezus gebruikt die belofte van Jesaja als zijn antwoord. Geen directe aanduiding in de zin van: “Ja, ik ben het” of “Nee, ik ben het niet!”

Misschien zal Johannes in zijn duisternis beseffen, dat die messiaanse tijd wel is aangebroken, maar dat de verwerkelijking nog lang – nog heel lang – op zich zal laten wachten.

En eigenlijk is het ook onze vraag van ruim twintig eeuwen later in onze multi-culturele samenleving: Is de Messias gekomen? Zien we God aan het werk op kleine broze plekken in onze donkere wereld? Dat zal dan wel met ònze handen en voeten moeten gebeuren, want zó is de rolverdeling in het Rijk van God.

Dat geldt voor het grote wereldgebeuren, maar ook voor wat dichterbij: in de samenleving en in de kerk. Maar daarin zijn wij zelf ook niet onmachtig in deze kerkgemeenschap.

We kunnen zelf kiezen voor wat goed is voor leven dat geleefd wordt, in al zijn weerbarstigheid. We kunnen onszelf en anderen blijven wenden en draaien naar het licht. We zullen altijd weer terugkomen op dat wonderlijke verhaal, op dat weefsel van namen, dromen, signalen, want dat verhaal strekt zich uit tot een bevrijding van heel de wereld. En dat is uniek in de geschiedenis.

We kennen geen ander groot bevrijdingsverhaal, dat heel de mensheid omvat, inclusief ons – hier – vandaag: dat verhaal van...” Het zal geschieden...!”

Soms zijn we geneigd om te roepen: “ Het zal wel..!” als we het wereldgebeuren horen en zien en lezen. Aan de andere kant is het een troost, dat die wereld van Jesaja, van Jezus en van Matteus, dat diezelfde wereld er nog steeds is.

Dat wij, dankzij al die oude en jonge vrouwen en mannen, tegen beter weten in, nog steeds een leefbare wereld verwachten, dat hun verhaal nog nooit is uitverteld:

Van hen hebben wij het geërfd: een onverwoestbaar vertrouwen in de dag van licht, de dag van de Messias.

Het zou vandaag kunnen zijn!

Dit is de dag. Dit is het moment. Dit is de plek!

zr. Baptiste Tuin o.p.